

SPØRGSMÅL OG SVAR OMKRING ANVENDELSEN AF BEREDSKABSLOVENS § 35, STK. 3

Nedenfor er angivet fem eksempler på forskellige typer af arrangementer, hvor der fra de kommunale redningsberedskabers side er stillet spørgsmål om, hvilke myndigheder der regulerer de enkelte typer af arrangementer, og hvornår beredskabslovens § 35, stk. 3, kan anvendes. Formålet med disse eksempler er nærmere at belyse og understøtte den af Beredskabsstyrelsen udsendte vejledning om anvendelsen af beredskabslovens § 35, stk. 3.

Eksempel 1:

Festivalplads

Der er taget udgangspunkt i en stor festivalplads, som er indrettet med salgsområder (BR18), scener (BR18), Et pariserhjul (politiets bekendtgørelse om offentlige forlystelser) og et stort areal til publikum, hvor der ikke er nogen konstruktioner i øvrigt. Festivalområdet er indhegnet.

Spørgsmål:

Emne 1: Flugtveje

1. *Hvilken myndighed vurderer, om der er tilstrækkelig flugtvejsbredde?*

Svar:

- Social- og Boligstyrelsen stiller i BR18 krav til arrangørerne til blandt andet flugtvejsbredde i telte og ved salgsområder.

I forhold til vurdering af tilstrækkelig flugtvejsbredde fra salgsområdet stiller Social- og Boligstyrelsen krav til arrangøren om, at et arrangement skal indrettes så der er forsvarlig mulighed for at evakuere personer fra salgsområdet. I de præ-accepterede løsninger står, hvordan kravet kan opfyldes ved indhegning af salgsområdet i forhold til antal udgange i hegn og bredde.

Udgange i hegn fra salgsområdet, der indgår i flugtveje, skal være synlige og meget tydeligt skiltet, f.eks. ved brug af store og i mørke belyste skilte med let læselig tekst eller piktogram.¹

- Det kommunale redningsberedskab kan i kraft af deres egenskab som kommunal brandsynsmyndighed påse, at de krav der gælder for arrangøren i henhold til Bygningsreglementet (BR18), er overholdt, ved at gennemføre et arrangementsbrandsyn jf. brandsynsbekendtgørelsens § 17.

---

¹ BR18, Vejledning til kap 5 - Brand - bilag 11: Afsnit 4.4.2 i bilag 11:

"Såfremt et salgsområde benyttes i tidsrummet mellem solnedgang og solopgang, og området er omgivet af hegn eller lignende, skal hver udgang fra området være forsynet med flugtvejs-belysning." og bilag 12

- Det vil være politiet ansvarsområde at vurdere den maksimale personbelastning til et sådant arrangement. Der er ikke en fast personbelastning pr. kvadratmeter til arrangementet, men det vil være politiets ansvar at sikre, at arrangøren ikke overskrider den maksimale personbelastning generelt på baggrund af arrangementets art samt publikums karakter og kapacitet.
- Politiet har således ikke regler om maksimal personbelastning, det vil være et arrangøransvar, og politiet vil kunne nægte afholdelsen af arrangementet, hvis planen for arrangementet ikke er fyldestgørende i forhold til de personer, som arrangøren ønsker at modtage eller billetter, som ønskes solgt.

2. *Hvilken myndighed kan/skal i så fald stille krav til flugtvejsbredde og udformning?*

Svar:

- Social- og Boligstyrelsen har i BR18 stillet krav til flugtvejsbredde i telte og fra salgsområder.
- Politiet vil i forbindelse med gennemgangen af sikkerhedsplanen for udendørs arrangementer, som er omfattet af forlystelsesbekendtgørelsen påse, at der er tilstrækkelige flugtveje samt at disse er dimensioneret til arrangementets størrelse.

3. *Hvilken myndighed kan stille krav til belysning af flugtveje?*

Svar:

- Der kan være krav til belysning af flugtveje i BR18 jf. bilag 11 til vejledning til kapitel 5 - Brand i forsamlingsstelte og salgsområder.
- Belysning af arrangementsområdet skal i givet fald fremgå af sikkerhedsplanen.

Emne 2: Redningsberedskabets indsatsmuligheder

1. *Kan beredskabslovens § 35, stk. 3, anvendes til at stille vilkår til et arrangement, som en festivalplads, når BR18 gælder på nogle dele af arrangementet, men ikke på alle dele?*

- Svar: Ja. Der kan eksempelvis stilles driftsmæssige vilkår til at forebygge eller formindske brandfaren og til at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand til friområder på festivalpladsen, eller til tilkørselsforhold til selve arrangementsområdet med henblik på, at redningsberedskabet kan komme frem og slukke en eventuel brand.

2. *BR18 skal sikre indsatstaktisk traditionelle forhold (ITT) frem til konstruktioner, telte og salgsområder. Det fremgår af vejledning til BR18, bilag 11 og 11a og ofte vil dette blandt andet indebære krav til arrangøren om, at arrangøren etablerer brandveje (også gennem de områder, som ikke er reguleret af BR18, dvs. ud over forsamlingsstelte, camping- og salgsområder.) Hvornår skifter det fortegn til at skulle vurderes efter beredskabslovens § 35 stk. 3?*

- Svar: De brandveje der etableres efter BR18 relaterer sig som nævnt ovenfor til konstruktioner (herunder telte og salgsområder). Det fremgår blandt andet af bilag 11a,

at: "placeringen af midlertidige arrangementer ikke må hindre redningsberedskabets indsatsmuligheder i eksisterende bebyggelse, hvorfor eventuelle redningsarealer, brandveje m.v. friholdes i forbindelse med arrangementer."²

Hvis disse udlagte brandveje kan benyttes til at sikre indsatstaktisk traditionelle forhold (ITT) frem til friområder på arrangementspladsen, vil der ikke være behov for at benytte beredskabslovens § 35, stk. 3 til at stille et driftsmæssigt vilkår om yderligere brandveje. Der er dog hjemmel i beredskabslovens § 35, stk. 3 til, at der kan stilles et driftsmæssigt vilkår om etablering af en midlertidig brandvej, hvis dette er nødvendigt for at redningsberedskabet kan komme frem og slukke en eventuel brand på andre områder af festivalen, hvor der ikke er udlagt en brandvej som følge af anden lovgivning.

Der kan stilles driftsmæssige vilkår efter §35, stk. 3, til at forebygge eller formindske brandfaren og til at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand uden for salgsområdet.

Emne 3: Personsikkerhed

1. *Beredskabslovens § 35, stk. 3 kan i visse særlige tilfælde, hvor der ikke er anden regulering, medvirke til at forebygge og begrænse brandfare og sikre forsvarlige slukning- og redningsmuligheder. Omhandler dette også personsikkerhed i relation til en evakuering?*

- Svar: Som udgangspunkt er det politiets opgave og ansvar at sikre, at arrangøren har taget stilling til personsikkerhed, da det er arrangørens ansvar at sikre sit eget publikum.

Hvis der er tale om evakuering af personer på grund af sikkerhedshændelser er politiet ansvarlig myndighed. Se blandt andet Justitsministeriets og Kulturministeriets Vejledning om sikkerhed ved udendørs musikarrangementer o.lign.

Det kommunale redningsberedskab har således ikke det overordnede ansvar for at evakuere personer fra en festival. Det kommunale redningsberedskab kan bistå med evakuering i situationer, hvor der er tale om evakuering af personer på grund af brandmæssige forhold. Det anbefales derfor, at redningsberedskabet og politiet har en dialog forud for og i forbindelse med større udendørs arrangementer (eksempelvis festivaler) og nærmere får aftalt eventuelle snitflader, herunder drøfte de eventuelle konkrete vilkår, der skal stilles til arrangøren i den forbindelse, samt eventuelle forhold i forbindelse med politiets krav til arrangøren om en sikkerhedsplan.

2. *Hvilke grundlæggende regelsæt/viden skal der anvendes for at vurdere evt. flugtvejsprincipper ved en given større koncert/festival, hvis det vurderes, at beredskabslovens § 35, stk. 3 bør finde anvendelse?*

- Svar: Beredskabslovens § 35, stk. 3 bør ikke finde anvendelse når det gælder varetagelse af personsikkerhed ved et midlertidigt udendørs arrangement.

---

² Bilag 11a, s. 3

Emne 4: Særlige forhold

1. *Kan beredskabslovens § 35, stk. 3, anvendes i en situation, hvor der er en tør periode med øget brandfare, til at begrænse salgsområdets muligheder for madlavning om end muligheden herfor er beskrevet i BR18?*

- Svar: Nej. Beredskabslovens §35, stk. 3, kan ikke benyttes på områder, som er reguleret af anden lovgivning (BR18).
- Hvis det imidlertid - af hensyn til den samlede brandsikkerhed - anses for nødvendigt at stille driftsmæssige vilkår til det samlede arrangement på grund af en tør periode med øget brandfare og/eller ved perioder med særlig kraftig vejrlig, vil det være muligt at stille supplerende driftsmæssige vilkår efter beredskabslovens § 35, stk. 3, hvis dette er begrundet i en konkret øget brandfare i et konkret afgrænset tidsrum. Her kan der eksempelvis henvises til brandfareindekset som vejledning i forhold til det afgrænsede tidsrum og en evt. øget risiko for brandfare.
- Et eksempel på et sådant vilkår kunne være et øget eget brandberedskab på arrangementet, et krav om stillingtagen i beredskabsplanen for arrangementet til den øgede risiko for brandfare, og eventuelle krav til friområder på arrangementet, som ligger rundt omkring teltene, salgsområderne m.v.

Der kan ligeledes henvises til Beredskabsstyrelsens afbrændingsbekendtgørelse, som ligeledes vil være gældende, hvis der forekommer benyttelse af åben ild på arrangementet.

Eksempel 2

Åben plads med mange mennesker og ingen BR18 konstruktioner

F.eks. et større julemarked eller gadearrangement på et bytorv med flere mindre boder, dog under 150 personer i salgsområdet, hvor bytorvet har tilstødende gader og bygninger

Flugtveje

1. *Hvilken myndighed vurderer om der i givet fald er tilstrækkelig flugtvejsbredde?*

- Svar: Politiet har ansvar for den offentlige orden og sikkerhed. Det er dog ikke givet, at de for et sådant arrangement vil vurdere eller stille krav til flugtvejsbredde, hvis der ikke er tale om et tilladelseskrævende arrangement.
- Politiet vil dog – hvis der opstår en konkret og nærliggende fare for enkeltpersoners sikkerhed – kunne meddele påbud i medfør af politiloven. Dette kunne eksempelvis være, hvis der samles alt for mange personer på området, og der opstår fare for, at personer kan blive klemt eller mast.
- Til arrangementer, der ikke er tilladelseskrævende, jf. forlystelsesbekendtgørelsens § 1, stk. 1, men hvor der erfaringsmæssigt – eller forventeligt – dukker en større menneskemængde op, kan politiet kontakte pågældende arrangør samt relevante myndigheder, og derved af egen drift indtage en koordinerende rolle med henblik på

varetagelse af sin ordens- og sikkerhedsmæssige opgave. Dette kan være tilfældet ved større hyldestarrangementer på fx. demonstrationer, større pladser i byer, havnefester, åbne markedspladser mv.

2. *Hvilken myndighed kan/skal i så fald stille krav til flugtvejsbredde og udformning?*

- Svar: Der er umiddelbart ingen myndighed, der er ansvarlig for at stille krav til flugtvejsbredde fra arrangementsområdet og disses udformning for denne type arrangement, som ikke er indhegnet eller afgrænset, og hvor der ikke er nogle lukkede konstruktioner, men alene tale om mange mennesker samlet i det fri. Det er således arrangøren, der i samråd med politiet definerer arrangementsområdet. Arrangøren skal blandt andet sikre, at forudsætningerne for de brandmæssige forhold i omkringliggende byggeri ikke påvirkes.

Redningsberedskabets indsatsmuligheder:

1. *Kan beredskabslovens § 35, stk. 3 anvendes til at stille krav til, fx julemarked, at arrangøren skal sikre indsatsforhold mht. brand i omkringliggende/eksisterende byggeri?*

Svar: Nej – brandforhold for eksisterende/omkringliggende byggeri må ikke påvirkes af arrangementet, f.eks. boder, hegn mv., medmindre der er givet tilladelse til dette ved kommunens byggemyndighed eller politiet, som har ansvar for den offentlige orden og sikkerhed.

2. *Kan beredskabslovens § 35, stk. 3, anvendes til at stille krav til generel infrastruktur i et nærmere afgrænset område.*

- Svar: Politiet har ansvaret for den offentlige orden og sikkerhed. Tilladelse til forsamling af mange mennesker ligger hos politiet.

Hvis politiet har stillet krav om en sikkerhedsplan til arrangøren, skal beredskabslovens § 35, stk. 3, ikke benyttes til at tilgodese lignende hensyn.

Beredskabslovens § 35, stk. 3, vil i dette tilfælde alene kunne anvendes, hvis der er hensyn, som ikke er tilgodeset i sikkerhedsplanen og som er begrundet i en risiko for brandfare/forsvarlig indsats- og redningsforhold.

I situationer som denne, hvor der samles mange mennesker, og dette kan udgøre en hindring for redningsberedskabets muligheder for at komme frem og slukke en brand, er det i praksis ofte politiet, der stiller krav til den overordnede infrastruktur.

Der er således mulighed for at anvende § 35, stk. 3, såfremt det vurderes, at indretning af et arrangementsområde, f.eks. med en indhegning, vil medføre at flugtveje fra området kolliderer med redningsberedskabets mulighed for at komme frem til arrangementsområdet, og der ikke er stillet krav om en sikkerhedsplan til arrangøren fra politiets side eller stillet krav om redningsberedskabets fremkommelighed ved anden regulering.

Personsikkerhed:

1. *Som udgangspunkt skal beredskabslovens § 35, stk. 3 alene benyttes, hvis ingen anden lovgivning regulerer forholdet. Kan bestemmelsen benyttes til at stille vilkår for at sikre personsikkerheden i relation til evakuering?*

- Svar: Ved et sådant arrangement er det politiet, der varetager sikkerhed, ro og orden, og politiet vil således i medfør af politiloven kunne meddele påbud i forhold til personsikkerhed, herunder muligheden for at kunne komme væk, hvis der bliver behov for evakuering.

Det kommunale redningsberedskab kan således ikke benytte beredskabslovens § 35, stk. 3 til at stille vilkår for at sikre personsikkerheden i forbindelse med evakuering.

Anvendelsen af beredskabslovens § 35, stk. 3 for et sådant arrangement bør således for denne type af udendørs arrangementer begrænses til muligheden for, at redningsberedskabet kan komme frem og slukke en eventuel brand.

Hvis politiet har stillet krav om en sikkerhedsplan til arrangøren, skal beredskabslovens § 35, stk. 3, ikke benyttes til at tilgodese lignende hensyn. Beredskabslovens § 35, stk. 3, vil i dette tilfælde alene kunne anvendes, hvis der er hensyn, som ikke er tilgodeset i sikkerhedsplanen og som er begrundet i en risiko for brandfare/forsvarlig indsats- og redningsforhold.

2. *Hvilke grundlæggende regelsæt/viden skal der anvendes for at vurdere evt. flugtvejsprincipper ved et givent arrangement som i eksempel 2, hvis der skal stilles driftsmæssige krav efter § 35, stk. 3.*

- Svar: Politiet har som overordnet ansvarsområde, at opstille vilkår for at sikre evakuering af personer, hvis der skulle ske en hændelse på et udendørs arrangement som dette.
- Det kommunale redningsberedskab har ikke ansvar eller behov for at vurdere flugtvejsprincipper i forbindelse med et sådant arrangement.

Eksempel 3

Større åben plads med flere af de samme salgsområder (reguleret af BR18), men med afstand i mellem disse områder

1. *Såfremt salgsområder på en større plads betragtes som selvstændige områder, og dermed ikke et samlet område, som er reguleret af BR18, hvilken myndighed kan i så fald stille vilkår til området i mellem sådanne salgsområder? Arrangementsområdet er ikke indhegnet og med fri evakuering fra området.*

Flugtveje:

- Svar: BR18 regulerer de enkelte salgsområder og telte samt flugtveje og brandveje frem til teltene og salgsområderne. SBST stiller krav om afstand mellem salgsområder (opdeling af salgsområder, jf. Bilag 11).

- Det er politiets ansvar at vurdere, hvorvidt der skal stilles særlige krav til arrangøren med henblik på at sikre personsikkerheden og muligheden for at varetage evakuering af en menneskemængde. Politiet kan i nogle tilfælde stille krav til det samlede arrangement, hvis det er tilladelseskrævende jf. bekendtgørelse om offentlige forlystelser.

Personsikkerhed:

- Svar: Politiet stiller krav til evakuering og personsikkerhed fra pladsen, hvis arrangementet er tilladelseskrævende.
- Er der tale om et arrangement, der ikke forudsætter politiets tilladelse, vil der efter en konkret vurdering kunne meddeles påbud i medfør af politiloven. Dette kunne eksempelvis være, hvis der samles alt for mange personer på området, og der opstår fare for, at personer kan blive klemt eller mast.

Redningsberedskabets indsatsmuligheder:

- Svar: BR18 stiller krav til forsvarlige indsats- og redningsmuligheder.
- Hvis det kommunale redningsberedskab finder, at det samlede arrangementsområde ikke i tilstrækkelig grad opfylder behovet for redningsberedskabets indsatsmuligheder - af hensyn til den samlede brandsikkerhed - kan redningsberedskabet stille driftsmæssige krav til arrangøren med hjemmel i beredskabslovens § 35, stk. 3, for så vidt angår friområderne mellem salgsområderne, på pladsen eller for andre områder, hvor der ikke er anden myndighedsregulering.

Eksempel 4

Permanent indrettet koncertplads med fast opsat hegn om hele området

Pladsen er indrettet med en scene, der ikke er midlertidig og et fast hegn omkring arealet.

Dvs. der er ikke nogle midlertidige konstruktioner at forholde sig til (ud over et midlertidigt salgsområde).

Flugtveje:

1. Hvilken myndighed har muligheden for at stille krav til flugtvejsstrategi?

- Svar: Hvis den kommunale bygningsmyndighed i en tidligere byggetilladelse har stillet krav til brandsikkerheden for de permanente konstruktioner ud fra bygningsreglementets bestemmelser med brandtekniske emner, kan der eventuelt findes krav til flugtvejsstrategi i byggetilladelsen.
- En permanent indrettet koncertplads vil ofte være omfattet af bekendtgørelse om offentlige forlystelser, hvorfor politiet vil kunne stille krav om blandt andet en sikkerhedsplan og krav til flugtvejsstrategi.

2. *Hvilken sektor kan stille krav til flugtveje på den anden side af hegnet mht. belysning og stisystemernes beskaffenhed helt til det fri? (skovarealer med stisystemer)*

- Der er ingen myndighed, der har ansvar for at stille krav til flugtveje uden for arrangementsområdet.

Flugtveje:

3. *Hvilken myndighed har muligheden for at stille krav til flugtvejsstrategi?*

- Svar: Hvis den kommunale byggemyndig i en tidligere byggetilladelse har stillet krav til brandsikkerheden for de permanente konstruktioner ud fra bygningsreglementets bestemmelser med brandtekniske emner, kan der eventuelt findes krav til flugtvejsstrategi i byggetilladelsen.
- En permanent indrettet koncertplads vil ofte være omfattet af bekendtgørelse om offentlige forlystelser, hvorfor politiet vil kunne stille krav om blandt andet en sikkerhedsplan og krav til flugtvejsstrategi.

4. *Hvilken sektor kan stille krav til flugtveje på den anden side af hegnet mht. belysning og stisystemernes beskaffenhed helt til det fri? (skovarealer med stisystemer)*

- Der er ingen myndighed, der har ansvar for at stille krav til flugtveje uden for arrangementsområdet.

Personsikkerhed:

Hvilken sektor har mulighed for at definere evt. maksimal personbelastning?

- Svar: Det vil være politiets ansvarsområde at vurdere den maksimale personbelastning til et sådant arrangement. Der er ikke en fast personbelastning pr. kvadratmeter til arrangementet, men det vil være politiets ansvar at sikre, at arrangøren ikke overskrider den maksimale personbelastning generelt på baggrund af arrangementets art samt publikums karakter og kapacitet.
- Politiet har således ikke regler om maksimal personbelastning, det vil være et arrangøransvar, og politiet vil kunne nægte afholdelsen af arrangementet, hvis planen for arrangementet ikke er fyldestgørende i forhold til de personer, som arrangøren ønsker at modtage eller billetter, som ønskes solgt.
- Den maksimale personbelastning kan eventuelt også fremgå af byggetilladelsens flugtvejsstrategi.

Redningsberedskabets indsatsmuligheder:

5. *Hvilken sektor har mulighed for at stille krav til evt. ændrede indsatsforhold i forlystesparken når der samles mange mennesker til koncert?*

- Det kommunale redningsberedskab kan dog stille driftsmæssige vilkår for at sikre, at de har mulighed for at komme frem til arrangementsområdet (indsatsforhold).

- Svar: Byggetilladelsen skal gennemgås for eventuelle krav til koncertpladsen og til indsatsforhold, hvis anvendelsen af pladsen er godkendt af byggemyndigheden til at afholde koncerter.
- Svar: Det kommunale redningsberedskab kan benytte beredskabslovens § 35, stk. 3, til eksempelvis at stille driftsmæssige vilkår for at sikre redningsberedskabets indsatsforhold uden for hegnet, hvis dette måtte være nødvendigt for fremkommeligheden til arrangementsområdet.

Såfremt der ikke foreligger en byggetilladelse til koncertpladsen med indsatsforhold kan det kommunale redningsberedskab benytte beredskabslovens § 35, stk. 3, til at stille driftsmæssige foranstaltninger til at forebygge eller formindske brandfaren og til at sikre forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand.

Eksempel 5

Permanent indrettet forlystelsespark fast opsat hegn om hele området

Fx. Forlystelsesparker som Legoland/Fårup Sommerland.

Flugtveje:

1. Hvilken myndighed har muligheden for at stille krav til flugtvejsstrategi?

- Svar: En eventuel givet byggetilladelse kan indeholde krav til flugtveje og udgange på området.
- En forlystelsespark vil ofte være omfattet af Justitsministeriets bekendtgørelse om offentlige forlystelser, hvorfor der vil kunne stilles krav om, at der udarbejdes sikkerhedsplaner for området.

Redningsberedskabets indsatsmuligheder:

- Svar: En eventuel givet byggetilladelse kan indeholde krav til redningsberedskabets indsatsmuligheder.
- Det kommunale redningsberedskab kan stille eventuelle supplerende driftsmæssige vilkår med hjemmel i beredskabslovens § 35, stk. 3, hvis der er et behov for dette ud fra et hensyn til at forebygge eller formindske brandfaren og for at sikre redningsberedskabets forsvarlige rednings- og slukningsmuligheder i tilfælde af brand. I så fald skal der ses på arrangementet og de krav, der allerede er stillet af f.eks. politiet, byggemyndigheden mv. og derefter overvejes, om der er behov for yderligere brandmæssige tiltag.

Brandsyn

- Svar: For forlystelsesparker vil der alene gås brandsyn, hvis der er tale om forsamlingslokaler/butikker i forlystelsesparken til over 150 pers.

- Herudover kan der gås brandsyn, hvis der af det kommunale redningsberedskab er stillet driftsmæssige vilkår efter beredskabslovens § 35, stk. 3. Men i dette tilfælde er det alene de vilkår der er stillet med hjemmel i beredskabslovens § 35, stk. 3, der skal efterses på brandsynet.